



## Sau Bức Màn Đập: hủu trệng chính trệ Việ t Nam sau 1975 (4)

T&#225;c Gi&#7843;: Hoàng Dung

Th&#7913; Ba, 05 Th&#225;ng 5 N&#259;m 2009 07:49

nhà nệ c, cệnh tranh vệ i Giáo Hộ i Phệ t Giáo Việ t Nam Thệng Nhệ t, đệng thệ i cệng tìm cệ bệ t giam hai vệ cao tăng cệ a giáo hộ i này là hai Thệng Tệ a Huyệ n Quang và Quệ ng Đệ . Đệ bệ t miệng Thệng Tệ a Quệ ng Đệ , có tin Mai Chí Thệ đã có lệ n đệ đệ thệng tệ a cho vệ trệ trì chùa Quán Sệ Hà Nệ i nhệng thệng tệ a tệ chệ i. Ngoài ra, hộ cệng bệ t luôn hai nhà Phệ t hộ c thông thái là Thệng Tệ a Trí Siêu và Thệng Tệ a Tuệ Sĩệ chùa Giạ Lam, rệ i lên án tệ hình ngày 30-9-1988 vệ tệ i “âm mệ u lệ t đệ chính phệ ”. Trệ c sệ phệ n đệ i cệ a quệ c tệ , án tệ hình sau đó đệ c giệ m xuệ ng còn 20 năm tù. Nhiệ u đệ i diệ n tôn giáo khác nhệ linh mệ c Nguyệ n Văn Lý, ông Lê Quang Liêm (Hòa Hộ o), Phệ m Công Trí (Cao Đạ i) cệng bệ bệ t giệ .

Riệng Bác Sĩ Nguyệ n đạ n Quệ (11), tệng bệ bệ t năm 1978 và bệ tù 10 năm, sau khi bệ bệ t lệ i vì thành lệ p Cao Trạo Nhân Bệ n và bệ đệ a ra tộ ngày 29-4-91, ông đệ m tệnh nói vệ i chạnh án là hộ không có tệ cách đệ xét xệ ông. Khi công tệ việ đệ c bệng chệ ng là Tuyên Ngộ n Cao Trạo Dân Chệ , nhiệ u đệ n chệ trích chính quyệ n cệ a ông bệ sệ a đệ i, Bác Sĩ Quệ đã phệ i liên tệ p chệ nh lệ i “Anh phệ i đệ c cho đúng nhệng gì tộ việ t”. Ông bệ tộ nhanh chóng tuyên án 20 năm tù. Hòa Thệng Quệ ng Đệ , bệ đạ ra ngoài Bệ c tệ 1982, mệ i năm sau, ông tệ ý trệ vệ Sài Gòn và sau đó liên tệ p bệ sách nhiệ u hộ c quệ n thúc tệ i gia. Mệ y năm sau, Hòa Thệng Thích Đôn Hộ u, ngệ i đệ c quậ Bệ c Việ t đem ra Bệ c năm 1968 làm đệng cệ tuyên truyệ n việ t chệ . Trệ c khi chệ t, Thệng Tệ a Đôn Hộ u gệ i thệ thông báo khệ p nệ i là đã công nhệ n Thệng Tệ a Huyệ n Quang lên thay làm tăng thệng Giáo Hộ i Phệ t Giáo Việ t Nam Thệng Nhệ t mà không công nhệ n hộ i Phệ t Giáo nhà nệ c. Chính quyệ n tệ ch thu bệ c thệ , nói bệ c thệ đó là giệ , không cho Hòa Thệng Huyệ n Quang đệ đạ tang. Thệng Tệ a Thích Trí Tệ u, trệ trìệ chùa Linh Mệ , khi xác nhệ n thệ đó là thệ t cệng bệ chính quyệ n bệ t và cùng các Hòa Thệng Hộ i Thanh, Hộ i Chạnh tệ tệ i Phệ Lý.

Vệ thông tin báo chí, sau mệ t thệ i gian “cệ i trệ i” ngệ n ngệ i, trệ c nhệng biệ n cệ bệ t lệ i xệ y raệ Liên Xô và Đệng Âu, đệng thệ iệ trong nệ c, có nhệng đệ u hiệ u phệ n khạng và xúc phệ m vào quyệ n uy tệ i thệng cệ a đệng và các đệng việ cao cệ p (chệng hộ n bài phệng sệ “Cái Đệm Hộ m yệ Đệm Giệ” cệ a ký giệ Phệng Gia Lệ c, việ t vệ nhệng hành đệng tàn ác thiệ u tình ngệ i cệ a nhệng cán bệ tệ nh Thanh Hóa khi đệ thu thuệ đạ n ghệo đặng trên báo Văn Nghệ , đã đệ c quệ n chúng hộ ngệ đệ n nệ i bí thệ tệ nh yệ tệ nh Thanh Hóa là Hà Trệng Hoa bệ mệ t chệ c năm 1988). Vì thệ , các nhà lặnh đệ o cệng sệ n, kệ cệ ngệ i hộ hào cệ i trệ i là Nguyệ n Văn Linh, lệ i bệ t đệ u tìm cách trệ lệ i chính sách “trệ buệ c”. Hộ n nệ a, mệ t thắng sau khi Nguyệ n Văn Linh đệ gệ p Ceaucescu (chệ tệ ch nệ cệ Lệ Ma Ni) và Honecker (tệng bí thệ Đệng Đệ c)ệ Đệng Âu khoệng cuệ i năm 1989 vệ , hai ngệ i này mệ t ngệ i bệ xệ tệ , mệ t ngệ i bệ bệ t ngệ i tù. Vì thệ , đạ sệ đệng việ cệng sệ n cao cệ p, tệ nhệng yệ việ Bệ Chính Trệ đệ n nhệng yệ việ Trungệ Đệng, sệ bệ mệ t quyệ n lệ c và có thệ bệ truy tệ nên tìm cách quay vệ con đệng chệnh chính cũ.

Ngay cệ Nguyệ n Văn Linh, ngệ i đệ c coi nhệ khai sinh ra “đệ i mệ i”ệ Việ t Nam, sệ sệ chệ u chung sệ phệ n nhệ Ceaucescu nên lệ i quay vệ phệ c hộ i nhệng biệ n phạp đạ n áp. Trong mệ t

buổ i hủ p củ a Trung ỏ ỏ ng Đỏ ng, nhỏ ng biỏ n pháp đỏ i mỏ i bủ phê bình là hủ u khuynh. Thỏ tỏ ỏ ng lúc đó là Võ Văn Kiệt t vủ a mỏ i tỏ m thỏ i thay Phỏ m Hùng đỏ c vài tháng thì bủ Nguyỏ n Văn Linh cùng Trung ỏ ỏ ng Đỏ ng Cỏ ng Sỏ n buổ c phỏ i nhỏ ỏ ng chỏ c cho mỏ t nhân vủ t bủ o thỏ hỏ n là Đỏ Mỏ i. Theo bà Nguyỏ n Thỏ Thi, mỏ t đỏ i biủ u Quỏ c Hỏ i củ a thành phỏ Hỏ Chí Minh, khi Quỏ c Hỏ i bủ u lỏ i thỏ tỏ ỏ ng, chỏ tỏ a đoàn củ a Quỏ c Hỏ i đã ép các đỏ ng viên phỏ i bủ u cho Đỏ Mỏ i lên thay Phỏ m Hùng nhỏ ng mỏ t phỏ n ba đỏ ng viên đã cẩ lỏ nh mà bủ u cho Võ Văn Kiệt. Bà Thi tỏ ỏ ng là giám đỏ c Công Ty Lỏ ỏ ng Thỏ c thành phỏ HCM. Trong nhỏ ng năm 1979, 1980, thành phỏ bủ thiủ u lỏ ỏ ng thỏ c vì nông dân không chỏ u bán gỏ o vủ i giá thu mua rỏ mỏ t củ a nhà nỏ c, chính bà Thi đã dám “xé rào”, cẩ lỏ nh trung ỏ ỏ ng, xuỏ ng nhỏ ng tỏ nh miỏ n Tây mua gỏ o rỏ i vủ bán lỏ i theo giá thỏ trỏ ỏ ng.

Trong nỏ i bủ Đỏ ng, Trỏ n Trỏ ng Tân, mỏ t ngỏ ỏ i tỏ ng theo Lê Đỏ c Thỏ phỏ trách vủ tuyên huỏ n ỏ Cẩm Pu Chia đỏ c củ lên làm trỏ ỏ ng ban Văn Hóa Tỏ Tỏ ỏ ng củ a Đỏ ng đỏ giám sát Trỏ n Đỏ . Trong ỏ y Ban Trung ỏ ỏ ng Đỏ ng, Trỏ n Đỏ là mỏ t trong nhỏ ng ngỏ ỏ i hiỏ m hoi dám đỏ a ra nhỏ ng biỏ n pháp củ i cách. Củ i năm 1989, trong bủ n “Phác Thỏ o Cỏ ỏ ng Lĩnh Văn Hóa Việ t Nam nhỏ ng năm 1990”, ông đỏ a ra nhỏ ng đỏ m rỏ t tiỏ n bủ nhỏ : “văn hóa phỏ i đỏ a trên củ sỏ quan niỏ m đúng đỏ n vủ bủ n chỏ t và chỏ c năng thỏ c sỏ củ a nghỏ thuỏ t nhỏ mỏ t tiỏ ng nói bủ i đỏ p lỏ ỏ ng tri và đỏ o đỏ c cho xã hỏ i. Thỏ c hiỏ n đỏ y đỏ chính sách tỏ do sáng tỏ o, tỏ do phê bình”. Thỏ y đỏ c nhỏ ng quan đỏ m này “chỏ ch đỏ ỏ ng lỏ i”, mỏ t sỏ phỏ n tỏ bủ o thỏ và củ hỏ i nhỏ Hà Xuân Trỏ ỏ ng báo cáo ngay lên cho Lê Đỏ c Thỏ , Trỏ n Đỏ sau đó bủ phê bình, mỏ t chỏ c đỏ cho Hà Xuân Trỏ ỏ ng lên thay. Cũng trong tháng 12 năm 1989, đỏ i hỏ i các nhà văn đỏ c tỏ chỏ c tỏ i Hà Nỏ i. Tuy là đỏ i hỏ i củ a các nhà văn, nhỏ ng đỏ i hỏ i lỏ i đỏ c tỏ chỏ c đỏ i sỏ chỏ đỏ o củ a Trỏ n Trỏ ng Tân, Nguyỏ n Đỏ c Tâm và Đào Duy Tùng. Ngoài ra, lỏ i còn có sỏ hiỏ n đỏ n củ a Đỏ Mỏ i, Lê Đỏ c Thỏ (lúc đó là củ vủ n Bủ Chính Trỏ ) và Trung Tỏ ỏ ng Công An Đỏ ỏ ng Thông(12). Đỏ ỏ ng Thông đỏ n đỏ tỏ cáo có mỏ t sỏ nhà văn nhỏ n tiỏ n đỏ làm tay sai cho nỏ c ngoài nhỏ ng đã không nói đỏ c là ai khi bủ chỏ t vủ n. Tuy trong 330 nhà văn đỏ ng viên, có 180 ngỏ ỏ i (đỏ sỏ là nhỏ ng nhà văn miỏ n Nam, trỏ nhỏ ng ngỏ ỏ i nhỏ Trỏ n Bủ ch Đỏ ng ), bủ phiủ u đỏ bủ u trỏ c tiỏ p Nguyỏ n Quang Sáng làm chỏ tỏ ch Hỏ i Nhà Văn, nhỏ ng cũng có đỏ n 150 ngỏ ỏ i theo lỏ nh Đỏ ng mà muỏ n ban quỏ n trỏ bủ u mỏ t ngỏ ỏ i mà Đỏ ng đã chỏ n lỏ a là Anh Đỏ c. Tỏ sỏ này cho thỏ y ngay trong giỏ i củ m bút, mỏ t giỏ i tỏ ỏ ng đỏ i đỏ u óc phóng khoáng, cũng có mỏ t sỏ không ít nhỏ ng phỏ n tỏ thỏ củ u và sỏ oai củ a Đỏ ng. Tuy Nguyỏ n Quang Sáng đỏ c củ , nhỏ ng trong Ban Quỏ n Trỏ Hỏ i Nhà Văn, đỏ sỏ vủ n là nhỏ ng ngỏ ỏ i có trong danh sách Đỏ ng chỏ đỏ nh. Đó có lỏ cũng là mỏ t thỏ ng lỏ i chỏ t củ a Hỏ i Nhà Văn. Nhỏ ng năm sau, chính quyỏ n lỏ i siỏ t chỏ t quyỏ n kiỏ m soát thông tin và văn nghỏ . Nhỏ ng nhà văn nhỏ Đỏ ỏ ng Thu Hỏ ỏ ng, Bùi Minh Quỏ c... bủ kiỏ m soát chỏ t chỏ hay bủ bủ tù. Đỏ ỏ ng Thu Hỏ ỏ ng là ngỏ ỏ i đã việ t vủ nhỏ ng những lỏ m củ a chính quyỏ n Cỏ ng sỏ n mỏ t cách trỏ c tiỏ p và can đỏ m nhỏ t. Củ n tiỏ u thuyỏ t “Nhỏ ng Thiên Đỏ ỏ ng Mủ” xuỏ t bủ n năm 1988 đã mô tỏ mỏ t giai củ p mỏ i, nhỏ ỏ u quyỏ n mà làm giàu qua tham những hay biỏ n thỏ củ a công (13).

Song song vủ i nhỏ ng biỏ n pháp củ i tỏ hỏ thỏ ng kinh tỏ , sau đỏ i hỏ i VI, Cỏ ng Sỏ n Việ t Nam cũng phỏ i bủ t buổ c thay đỏ i đỏ ỏ ng lỏ i ngoỏ i giao. Tháng 7 năm 1987, Hỏ i Nghỏ Trung ỏ ỏ ng Đỏ ng hủ p và ra nghỏ quyỏ t sỏ 2 vủ ngoỏ i giao gỏ m nhỏ ng đỏ m chính:

- Tránh đỏ ng chỏ m vủ i quân đỏ i Trung Hoa ỏ vùng biên giỏ i và ỏ ngoài biỏ n Đỏ ng.

- Đệ t kờ ho ch rút quân đờ ra khờ i Cẩm Pu Chia. Việ t Nam đả thờ c hiờ n viờ c rút quân tờ năm 1986, và cuờ c rút quân đờ trờ hoàn tờ t vào cuờ i năm 1989. Song song vờ i viờ c Việ t Nam rút quân, Cẩm Pu Chia cũng chuyờ n hờ ng, thay đờ i tên nờ c, sỏ a đờ i hiờ n pháp, tuyên bờ là mờ t nờ c trung lờ p và Phờ t giáo là quờ c giáo. Đờ ng thờ i, Việ t Nam chờ m đờ t viờ c gờ i quan hờ ngoờ i giao vờ i Ai Lao và Cẩm Pu Chia là nhờ ng “quan hờ đờ c biệ t”...

- Giờ m bờ t quân sỏ đờ tiờ t kiờ m ngân sách

- Bờ t ngân sách quờ c phòng.

Nghờ quyờ t này dù đả đờ c tờ ng bờ c thờ c hiờ n nhờ ng đờ c giờ kín cho tờ i ngày 28-1-90 thì báo Nhân Dân mờ i tiờ t lờ . Thi hành tinh thờ n cờ a nghờ quyờ t, Bờ Ngoờ i Giao đờ c quyờ n đờ u khiờ n cờ a Nguyờ n Cờ Thờ ch, Trờ n Quang Cờ , Phan Doẩn Nam... đả hoàn thành mờ t đờ thờ o vờ chính sách ngoờ i giao mờ i, đờ c trình bày trong buờ i hờ p Bờ Chính Trờ trong thỏng 5 năm 1988. Trong nhờ ng bờ phờ n chính phờ , ngành ngoờ i giao là mờ t ngành gờ m nhờ ng ngờ cớ có hờ c, tiờ p xúc nhiờ u vờ i thờ giờ i bên ngoài nên đờ u óc cờ p tiờ n hờ n. Trờ c kờ i, chiờ u hờ ng ngoờ i giao cờ a Cờ ng Sờ n Việ t Nam là chờ thân thiờ n vờ i nhờ ng nờ c Cờ ng Sờ n và thờ giờ i theo quan niờ m chờ t hờ p cờ a hờ cũng chờ có hai phe, Cờ ng sỏ n hay Tờ bờ n theo mô hình “hai phe, bờ n mâu thuờ n”. Cờ ng sỏ n là bờ n, tờ bờ n là đờ ch. Bờ Ngoờ i Giao, đờ c sỏ hờ ng đờ n cờ a Bờ Trờ ng Nguyờ n Cờ Thờ ch đả đờ i mờ i “tờ duy đờ i ngoờ i” bờ ng chờ trờ ng “đả phờ ng hóa và đả đờ ng hóa” đờ ng lờ i ngoờ i giao đờ “phỏ thờ bao vờ y” trong tình trờ ng cờ lờ p do sỏ chiờ m đờng Cẩm Pu Chia. Khỏc vờ i nhờ ng y viên Bờ Chính Trờ khỏc, trong tờ p san “Quan Hờ Ngoờ i Giao” năm 1990, Nguyờ n Cờ Thờ ch thờ ng thờ n công nhờ n đờng gỏp quan trờ ng cờ a chờ nghĩa tờ bờ n trong hai thờ kờ qua, xác nhờ n sỏ cờ n thiờ t phờ i hờ i nhờ p vào thờ trờ ng kinh tờ thờ giờ i và nhờ t là, ông công nhờ n sỏ sỏ p đờ cờ a nhờ ng nờ c xã hờ i chờ nghĩa là do nhờ ng nguyên nhân nờ i tờ i chờ không phờ i do nhờ ng âm mờ u phá hoờ i cờ a đờ quờ c (14).

Vờ bờ n đờ thờ o mà Nguyờ n Cờ Thờ ch trình bày trong cuờ c thờ o luờ n cờ a Bờ Chính Trờ thỏng 5 năm 1988 có nhiờ u đờ m mờ i lờ nên đả gờ p nhiờ u chờ ng đờ i. Cuờ i cùng, sau nhờ ng thờ o luờ n gay gờ t, bờ n đờ thờ o đờ c thông qua ngày 20-5-1988, trờ thành nghờ quyờ t 13 cờ a Bờ Chính Trờ vờ ngoờ i giao, trong đờ đờ ra nhờ ng chính sách đờ i vờ i nhờ ng đờ i tờ ng khỏc nhau:

- Nhanh chóng giờ i quyờ t vờ n đờ Cẩm Pu Chia

- Phờ n đờ u sỏ m bình thờ ng hóa quan hờ vờ i Trung Quờ c

- Bình thỏng hóa và củi thiủn quan hủ vủi các nỏc ASEAN.

- Khủi phủc quan hủ vủi các nỏc Phỏng Tây

- Tranh thủ kéo Mủ đi vào bình thỏng hóa quan hủ

- Củng củ, tăng củng quan hủ vủi đủng minh, bủn bè

Theo tinh thủn nghủ quyủt mà Nguyủn Củ Thủ ch đủa ra, Viủt Nam sủ giủi quyủt cho xong vủn đủ Củm Pu Chia và hòa giủi vủi Trung Hoa, nhủng đủng thủi, phủi cú mủt quan hủ ngoủi giao quân bình vủi các nỏc Asean, Hoa Kủ và Tây Âu đủ khủng bủ Trung Hoa chẻn ép. Trong chiủu hủng này, song song vủi viủc “củi trủi” vủn nghủ, đủi mủi kinh tủ, và đủ lủy lòng Hoa Kủ và các nỏc Tây phỏng, năm 1988, chính quyủn Viủt Nam củng bủ trủ tủ do cho 2474 tù nhủn chính trủ, giủm án hai tu sĩ Tuủ Sĩ và Trí Siêu tủ tủ hình xuủng 20 năm tù. Tủng Giám Mủc Nguyủn Vủn Thuủn củng đủc trủ tủ do sau 13 năm tù đày (Tủng Giám Mủc Thuủn sau đủ qua La Mã và đủc thẳng chủc Hủng Y). Hai năm 1987 và 1988 củng là năm mà Tủng Thủng Reagan của Hoa Kủ lủn đủ tiên giủi mủt sủ giủ đủc biủt là Tủng Versey sang Viủt Nam hai lủn đủ bàn thủo sủ bủ vủ nhủng vủn đủ giúp đủ nhủn đủo. Tuy nhiủn, do nhiủu nguyên do, sủ thiủt lủp bang giao vủi Hoa Kủ của Viủt Nam đủ bủ chủm trủ thêm mủy năm. Dù nguyên nhủn chính khiủn Ngoủi Trủng Nguyủn Củ Thủ ch bủ loủi là vì áp lủc của Trung Hoa, nhủng nhủng phủn tủ bủo thủ trong Bủ Chính Trủ củng qui lủi cho Nguyủn Củ Thủ ch là đủ thủt bủi khủng thuyủt phủc đủc Hoa Kủ bủi bủ củm vủn dù cho Viủt Nam đủ rút hủt quân đủi ra khủi Củm Pu Chia.

## CSVN củn tủn tủi là nhủ Gorbachev

Ngủủi ta thủng nói ngủủi khai sinh ra đủi mủi ủ Viủt Nam là Nguyủn Vủn Linh. Thủt ra, ngủủi đủ là Gorbachev. Nhủ cú Gorbachev, Viủt Nam mủi phủi “đủi mủi hay là chủt”. Nhủ Gorbachev, Nguyủn Vủn Linh mủi đủc làm tủng bí thủ. Đủi mủi chủ là gủp nhủt tủ củi mủ và tái củu trú, củn đủ phỏng và đủ đủng hóa ngoủi giao chủ là hủu quủ tủt yủ của chính sủch ngoủi giao Thái Bình Đủng mủi của Liủn Xô. Nhủ giủi trủ bủt nhủng biủn phỏp củng nhủc của hủ thủng kinh tủ xã hủi chủ nghĩa, nủn kinh tủ của Viủt Nam bủt đủu khá hủn. Tuy nhiủn, sủ sủp đủ của Liủn Xô và Đủng Âu đủ khiủn Nguyủn Vủn Linh củng đủ đủng viủn củm quyủn Viủt Nam lo sủ, chủn bủc. Hình nhủ nhủng nhủ lãnh đủo Củng Sủn Viủt Nam lúc nào củng củn cú mủt hủu thuủn nỏngủi bang nào đủ đủ hủc tủp nủu khủng muủn nói là sủng bủi.

Một đi cái nội của Cách Mạng Tháng Mười, họ quay về Đông Phương Hồng vì Trung Hoa vẫn là một nước xã hội chủ nghĩa, đúng ra là để cứu người. Kể từ 1989, về phía người, họ mua sắm để cứu người thân về Trung Hoa bằng mọi giá để làm một chỗ dựa thay Liên Xô, về phía người, họ có một mô hình cai trị của đảng Cộng Sản Trung Hoa, đàn áp dân chủ nhưng mọi chuyện kinh tế. Kết thúc khóa VI, đảng Cộng Sản Việt Nam họp để hội đồng lập hiến VII và số liệu về Nguyễn Văn Thiệu, bắt đầu lên Đám Mối và Võ Văn Kiệt để thực hiện những điều này.

## Chú thích:

1. Mai Chí Thọ: tên thật Phan Đình Đăng là em ruột của Lê Đức Thọ (Phan Đình Khải) và Đinh Đức Thiệu (Phan Đình Dinh). Về việc giữ gìn tên tuổi dòng họ trước tiên của những cán bộ Cộng Sản Việt Nam hình như không được coi trọng, vì thế con của Lê Đức Thọ vẫn có tên là Lê Nam Tiến (sau này là thành viên Đảng Bộ Bộ Đoàn).
2. Tài liệu về Trần Xuân Bách và B68 do ông Đặng Văn Thọ cung, một cán bộ từng phụ trách về Chăm Pu Chia cùng với Trần Xuân Bách. Ông Thọ sau này trở nên nổi tiếng.
3. Nguyễn Văn Linh thường nói mua tiền để tham những “phần bất hai về chúng nhà đó trước” (Võ Văn Kiệt và về là Phan Lạc Dũng). Một trong những việc tham những mà Võ Văn Kiệt bắt đầu cáo là đã thông đảng về phía Trần Xuân Bách và Vũ Ngọc Hải trong công tác xây dựng đảng để đảng cao tốc Bắc Nam. Vũ Ngọc Hải bắt đầu án 3 năm tù và khi ra tù, mời Tiến Võ Văn Kiệt đưa vào thăm.
4. Về khai gian lý lịch của Lê Đức Anh: theo của Phạm Văn Xô ghi Trung ương Đảng. Lê Đức Anh khai gian để tăng tuổi đảng và để đặt mình vào giai cấp “công nhân”, tiền nhiệm của ông là làm cai phu. Ngoài ra, Lê Đức Anh cũng bắt đầu là lý do của về của mình là con của cha nên bắt đầu đi lý do con gái của chính lý do quân khu về để tiền thân.
5. Trong một bài “Những việc cần làm ngay”, Nguyễn Văn Linh có lập công kích những tòa để số Việt Nam đã không chịu mua xe Liên Xô mà lập mua nhiều xe Toyota, Honda của Nhật khi Nguyễn Văn Thiệu phải ghi thích là về các nước khác, việc của trị xe Liên Xô rất tốn kém và nhiều khi, không có chỗ phần thay thế. Nguyễn Văn Linh ký tắt là NVL, (Nói và Làm) bắt đầu thành lập Hội Chí Minh ngày xưa ký XYZ.



Một xe “81” về yên công

Một áo blouson đem bán đi

Rong ruổi về thu Việt Bắc

Bài hát mới đem yêu thương

9. Nhà văn Vũ Huy Công, bạn của Vũ Thị Hiền, đã bỏ tù vì án “xét lộ”. Xem Đêm Giã Ban Ngày. Năm 1996, bạn bắt lộ vì tội “photocopy” bạn của Võ Văn Kiệt.

10. Ngay cả hai mươi năm sau, năm 2004, trước khi Diễn đàn Nhân Dân Á Âu (Asia Europe People's Forum) họp tại Hà Nội, theo thông lệ, các phái đoàn của các đoàn thể phi chính quy (NGO) đến họp trước. Họ ngạc nhiên không thấy có một đoàn thể phi chính quy nào ở Việt Nam. Nhưng hội đoàn vô tội như hội Hoàng Đò (mà các chủ đoàn viên đều là đồng viên cao cấp như Hoàng Đò Thúy, Tô Quang Bình), không được tái thành lập. Do tình trạng giáo dục tại Việt Nam, hội khuyến học được thành lập như chi nhánh ở thành phố HCM do ngay cả chủ Đò Hoàng Công An Mai Chí Thọ được xin phép mấy năm nay vẫn chưa được cấp giấy phép.

11. Nguyễn Đan Quỳ: là một bác sĩ trung du học ở Bỉ về như bạn nhậm nhiệm tại và làm việc bạn nhậm Chở Rủ. Sau 1975, ông thành lập Cao Trào Nhân Bản, bạn bỏ tù nhiều năm và khi được thả, luôn luôn bạn làm khó để chuyển như ông vẫn bạn gan tranh đấu. Nhà cầm quyền khuyến khích ông lộ ra ngoài như ông chấp.

12. Đồng Thông, trung tình công an, là em của người về thể nhậm của Lê Duẩn.

13. Đồng Thu Hoàng, tác giả như bạn của Bên Kia Bỏ Vào Vàng, Như Thiên Đàng Mù..., đã trung theo bạn đi vào Nam chỉ đến trước năm 1975. Bà là người bạn cầm một hồ như Thông Tin Văn Hóa kết hợp về công an bạn tù, làm khó để, bôi đen, lăng mạ, kẻ cầm người phê bình văn học của nhà cầm là Phan Công Đò. Tuy nhiên, bà vẫn có thái độ kiên công, bạn tù khuất. Sau này, bà sang để nhậm ở Pháp

14. Trích “Vietnam after 7th Party Congress” của Tadashi Mio, thu thập phân khoa Quan Hệ Quốc Tế Đò Hoàng Daito Bumka, Nhật Bản.

15. Để giúp để và giám sát Việt Nam trong công cuộc để mới, Gorbachev cầm một để sĩ mới là Kachin sang Việt Nam ngày 10-9-86 (Chính Đò, Việt Nam năm th 12)



16. Nhà thơ Võ... ng Đ... c L..., kẻ l... i chuy... n đi tù l... n th... hai c... a ông v... i ng... i vi... t: “Thì ông Hồ... t đ... a cho m... y tài li... u thì tôi đ... c ch... tôi có bi... t vi... t gì v... chính tr... đâu, ch... c vì v... y mà chúng nó x... ng x... ng nói là tôi không ph... i tù chính tr... . Th... thì t... i c... a tôi là t... i gì?”. Ông cũng nói nhà thơ Mai Trung Tĩnh, hoàn toàn không bi... t gì v... vi... c c... a ông Đoàn Vi... t Hồ... t hay tài li... u mà ông Võ... ng Đ... c L... đ... c, b... b... t... tù thêm m... y năm vì m... t t... i khác, đó là t... i “là b... n thân c... a ông”.

17. Hồ u h... t tài li... u v... vi... c tái l... p bang giao Vi... t Hoa đ... u t... c... u Th... Tr... ng Ngo... i Giao Tr... n Quang C...

18. Thái đ... coi th... ng Vi... t Nam c... a Trung Hoa không ph... i ít x... y ra. Trong Đêm Gi... a Ban Ngày, nhà văn Vũ Th... Hiến kẻ l... i là khi Tr... n Huy Li... u sang thăm Trung Hoa và đ... c g... p Mao Tr... ch Đông, báo Trung Hoa đã đăng hình Tr... n Huy Li... u lên v... i ghi chú “Ch... T... ch Mao Tr... ch Đông cho Tr... n Huy Li... u đ... c b... t tay”. Ngoài ra trong th... i kẻ tranh ch... p Nga Hoa, khi Hồ Chí Minh trên đ... ng đi Liên Xô ghé qua B... c Kinh, Mao Tr... ch Đông cũng đ... Hồ Chí Minh ch... vài ti... ng đ... ng h... r... i m... i ti... p.

19. Nhà thơ Vi... t Ph... ng t... ng là v... tr... ng v... t... ng h... p ph... th... t... ng, r... t thân c... n v... i Ph... m Văn Đ... ng. Kho... ng đ... u th... p niên 1970, ông đ... c theo Lê Thanh Ngh... sang Âu Châu, v... nhà làm t... p th... M... C... a, trong đó có nh... ng câu:

*Ta nh... t quy... t đ... ng h... Liên Xô t... t h... n đ... ng h... c... a M...  
Hình nh... đây là ý chí, niềm tin và t... hào  
M... ng t... ng r... ng trắng Trung Qu... c đ... p h... n trắng n... c M...  
S... ngâ... th... đ... p tuy... t v... i nh... ng ng... ngh... ch làm sao  
Năm x... a ta vô tình tô th... m cu... c đ... i đ... mà tin  
Nay đã tin mà không c... n tô th... m gì n... a c...  
Quen thu... c r... i m... i b... t ng... kẻ l...  
Ta đã tr... giá r... t đau và đã h... c nhìn*

Th... t ra không ph... i ch... riêng Ph... m Văn Đ... ng m... i ng... m mi... ng th... thân, Võ Nguyên Giáp cũng ng... m mi... ng khi đang làm B... Tr... ng Qu... c Phòng, nh... ng thu... c c... p (nh... các c... c tr... ng tác chi... n, quân báo...) b... b... t oan. Ngay c... Hồ Chí Minh, khi bí th... cũ c... a ông là Vũ Đình Hu... nh b... b... t b... tù oan... c trong v... án xét l... i, Hồ Chí Minh v... n làm l..., không dám can thi... p.  
(Còn ti... p)